III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 25ης Μαρτίου 2022

σχετικά με πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013 αναφορικά με το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

(CON/2022/12)

(2022/C 218/02)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 3 και 28 Ιανουαρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αιτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα, για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013 και την κατάργηση 11 νομικών πράξεων στον τομέα των εθνικών λογαριασμών ([1]) (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης και το άρθρο 3 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός αφορά την αρμοδιότητα της ΕΚΤ, κατά το άρθρο 5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, να συλλέγει τις αναγκαίες στατιστικές πληροφορίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και να συμβάλλει στην εναρμόνιση, όπου απαιτείται, των κανόνων και των πρακτικών που διέπουν τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων στους τομείς της αρμοδιότητάς της. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. **Γενικές παρατηρήσεις**

1.1. Το ΕΣΚΤ και το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ) συνεργάζονται στενά για την ελαχιστοποίηση του φόρτου εργασίας όσον αφορά την παροχή στοιχείων και τη διασφάλιση της αναγκαίας συνοχής για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών ([2]). Η συνεργασία μεταξύ του ΕΣΚΤ και του ΕΣΣ διέπεται επίσης από σχετικές συμφωνίες μεταξύ τους, όπως το μνημόνιο συνεννόησης για τη συνεργασία μεταξύ των μελών του ΕΣΚΤ και του ΕΣΣ ([3]), που καλύπτουν τομείς κοινής αρμοδιότητας ή κοινού ενδιαφέροντος, όπως το ισοζύγιο πληρωμών, οι χρηματοοικονομικές στατιστικές, οι στατιστικές για τα δημόσια οικονομικά, οι μακροοικονομικές στατιστικές και οι εθνικοί λογαριασμοί. Αν και τα μέλη του ΕΣΚΤ και του ΕΣΣ εκπληρώνουν τις στατιστικές τους υποχρεώσεις βάσει διακριτών νομικών πλαισίων ([4]), λόγω των αλληλεξαρτήσεων των στατιστικών πλαισίων του ΕΣΚΤ και του ΕΣΣ οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]) (εφεξής ο «κανονισμός ΕΣΛ 2010») επηρεάζουν τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών

([1]) COM(2021) 776 final.

([2]) Βλέπε άρθρο 2α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8).

([3]) Memorandum of Understanding on the Cooperation between the Members of the European Statistical System and the Members of the European System of Central Banks, 24 Απριλίου 2013, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

([4]) Βλ. παράγραφο 3 της γνώμης CON/2011/44 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Μαΐου 2011, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CON/2011/44) (ΕΕ C 203 της 9.7.2011, σ. 3). Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στο EUR-Lex.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1).

στοιχείων του ΕΣΚΤ, ιδίως στους τομείς της κοινής ευθύνης ή του κοινού τους συμφέροντος ([6]). Επιπλέον, διάφορες νομικές πράξεις του νομικού πλαισίου των στατιστικών της ΕΚΤ παραπέμπουν στον κανονισμό ΕΣΛ 2010 ως κείμενο αναφοράς. Ως εκ τούτου, οι τροποποιήσεις του κανονισμού ΕΣΛ 2010 ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στο νομικό πλαίσιο των στατιστικών της ΕΚΤ.

1.2. Ως παραγωγός και χρήστης ευρωπαϊκών στατιστικών η ΕΚΤ χαιρετίζει εν γένει την τροποποίηση του κανονισμού ΕΣΛ 2010 που προτείνει ο προτεινόμενος κανονισμός ως ένα περαιτέρω βήμα προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας των εθνικών λογαριασμών. Ευρισκόμενος στον πυρήνα των μακροοικονομικών ευρωπαϊκών στατιστικών, ο κανονισμός ΕΣΛ 2010 διαδραματίζει ζωτικό ρόλο σε σχέση με πληθώρα καθηκόντων της ΕΚΤ και του Ευρωσυστήματος, όπως η ανάλυση της νομισματικής πολιτικής και η κατάρτιση οικονομικών και δημοσιονομικών προβολών ([7]).

1.3. Η ΕΚΤ επικροτεί την ενίσχυση της συνοχής των στοιχείων των διαφόρων πινάκων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του προγράμματος διαβίβασης του ΕΣΛ 2010, την οποία εισάγει ο προτεινόμενος κανονισμός. Ταυτόχρονα, έχει ουσιώδη σημασία για την ΕΚΤ η ύπαρξη πλήρων και έγκαιρων στοιχείων εθνικών λογαριασμών, ιδίως για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Από την άποψη αυτή το προτεινόμενο πρόγραμμα διαβίβασης του ΕΣΛ 2010 εξασφαλίζει μια καλή ισορροπία μεταξύ συχνότητας, πληρότητας και συνοχής των υποβαλλόμενων εθνικών στοιχείων ([8]).

1.4. Επιπλέον, η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός ευθυγραμμίζει τον κανονισμό ΕΣΛ 2010 με την αναθεωρημένη ταξινόμηση της ατομικής κατανάλωσης με βάση τον σκοπό ([9]), πράγμα που διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα των στοιχείων μεταξύ χωρών και διαφυλάσσει τη χρησιμότητά τους για τους χρήστες.

2. **Ειδικές παρατηρήσεις: παράρτημα 2 του προτεινόμενου κανονισμού**

2.1. Με την επιφύλαξη των ακόλουθων ειδικών παρατηρήσεων η ΕΚΤ συμφωνεί εν γένει με τις τροποποιήσεις του προγράμματος διαβίβασης ΕΣΛ 2010 που περιέχεται στο παράρτημα 2 του προτεινόμενου κανονισμού.

2.2. Η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμπερίληψη της προαιρετικής τριμηνιαίας διαβίβασης ταχειών (flash) εκτιμήσεων του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) και της αύξησης της απασχόλησης (πίνακας 1F), οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη δημοσίευση των συγκεντρωτικών μεγεθών της ζώνης του ευρώ μετά το τέλος του τριμήνου αναφοράς ([10]). Αυτές οι ταχείες εκτιμήσεις έχουν μεγάλη σημασία για την ΕΚΤ όσον αφορά την ανάλυση της οικονομικής ανάπτυξης της ζώνης του ευρώ και της υποκείμενης δυναμικής της.

2.3. Όσο για την εκ νέου διαβίβαση των κύριων συγκεντρωτικών μεγεθών των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών (πίνακας 1Q) τρεις μήνες μετά το τρίμηνο αναφοράς, αυτή μπορεί να ενισχύσει τη συνοχή των στοιχείων των επιμέρους πινάκων και συχνοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ ενθαρρύνει την Επιτροπή (Eurostat) να επανεξετάσει τον αντίκτυπο των εν λόγω εκ νέου διαβιβάσεων εθνικών στοιχείων στη συχνότητα και στο χρονοδιάγραμμα δημοσίευσης των κύριων τριμηνιαίων συγκεντρωτικών μεγεθών του ΑΕΠ της ζώνης του ευρώ. Ειδικότερα, η νέα διάταξη ενδέχεται να καταστήσει δυνατή τη λήψη μέτρων βελτίωσης της συχνότητας δημοσίευσης των τελικών στοιχείων για τη ζώνη του ευρώ το αργότερο 100 ημέρες μετά το τέλος του τριμήνου αναφοράς.

2.4. Η ΕΚΤ χαιρετίζει τη διαβίβαση νέων στοιχείων για τις συναλλαγές με θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πίνακας 2 για τα ετήσια κύρια συγκεντρωτικά μεγέθη της γενικής κυβέρνησης και των υποτομέων της) και ενθαρρύνει την κατάρτιση από την Επιτροπή (Eurostat) των λογαριασμών των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων που ταξινομούνται στον τομέα της γενικής κυβέρνησης υπό συνθήκες πλήρους συνεργασίας μεταξύ των στατιστικών της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και των εθνικών λογαριασμών. Η δρομολόγηση του προγράμματος NextGenerationEU συνηγορεί επίσης υπέρ της επανεξέτασης και της κατάρτισης των λογαριασμών των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων κατά τρόπο που να διασφαλίζει ένα άρτιο στατιστικό και αναλυτικό πλαίσιο.

([6]) Βλέπε παράγραφο 7 της γνώμης CON/2011/44.
([7]) Βλέπε παράγραφο 1 της γνώμης CON/2011/44.
([8]) Παράρτημα 2 του προτεινόμενου κανονισμού που τροποποιεί το παράρτημα Β του κανονισμού ΕΣΛ 2010.
([9]) Παράρτημα 1 του προτεινόμενου κανονισμού που τροποποιεί το παράρτημα Α του κανονισμού ΕΣΛ 2010.
([10]) Οι ταχείες εκτιμήσεις για το ΑΕΠ δημοσιεύονται 30 και 45 ημέρες μετά το τέλος του τριμήνου αναφοράς. Οι ταχείες εκτιμήσεις για την απασχόληση δημοσιεύονται 45 ημέρες μετά το τέλος του τριμήνου αναφοράς.

2.5. Το παράρτημα 2 του προτεινόμενου κανονισμού εισάγει νέα απαίτηση για τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat) τους ετήσιους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς ανά τομέα (πίνακας 6) και τους ετήσιους ισολογισμούς για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πίνακας 7) ήδη τέσσερις μήνες μετά το τέλος του έτους. Τα προαναφερθέντα στοιχεία, τα οποία βάσει του προτεινόμενου κανονισμού θα υποβάλλονται στην Επιτροπή (Eurostat) σε ετήσια βάση, περιλαμβάνονται και στην κατευθυντήρια γραμμή 2014/3/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2013/24) ([11]), σύμφωνα με την οποία οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος υποχρεούνται να παρέχουν στην ΕΚΤ τριμηνιαία στοιχεία για τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς. Τα εν λόγω έγκαιρα τριμηνιαία στοιχεία διαβιβάζονται κάθε τρίμηνο από την ΕΚΤ στην Επιτροπή (Eurostat) και, με ορισμένες εξαιρέσεις, συνάδουν με τα ετήσια στοιχεία που απαιτούνται βάσει του προτεινόμενου κανονισμού.

2.6. Κάθε τρίμηνο η ΕΚΤ και η Επιτροπή (Eurostat) καταρτίζουν και δημοσιεύουν από κοινού τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ που καλύπτουν τους χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς για τους θεσμικούς τομείς της ζώνης του ευρώ. Το πρόγραμμα διαβίβασης του ΕΣΛ 2010 αποτελεί βασική στατιστική πηγή για την εκτέλεση αυτού του καθήκοντος. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ επικροτεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός διαφυλάσσει τη διαθεσιμότητα τριμηνιαίων μη χρηματοοικονομικών λογαριασμών ανά τομέα (πίνακας 801) και τριμηνιαίων χρηματοοικονομικών λογαριασμών και ισολογισμών της γενικής κυβέρνησης (πίνακας 27) για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ 85 ημέρες μετά το τέλος του τριμήνου αναφοράς. Η παροχή αυτών των έγκαιρων και αξιόπιστων τριμηνιαίων στοιχείων αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την ΕΚΤ.

2.7. Η ΕΚΤ αναγνωρίζει τη σημασία της προσαρμογής των στατιστικών στοιχείων του ευρωπαϊκού συστήματος λογαριασμών στις οικονομικές εξελίξεις και στις αναδυόμενες απαιτήσεις των χρηστών. Ως εκ τούτου, για σκοπούς ανάλυσης πολιτικής η ΕΚΤ ενθαρρύνει την πληρέστερη και υποχρεωτική παροχή στατιστικών στοιχείων για τις επενδύσεις και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των τεχνολογιών ενημέρωσης και επικοινωνίας, αναλυόμενων κατά περίπτωση ανά οικονομική δραστηριότητα. Αυτό αφορά τα κύρια συγκεντρωτικά μεγέθη των ετήσιων (πίνακας 1A) και τριμηνιαίων (πίνακας 1Q) εθνικών λογαριασμών, τη διασταυρωμένη ταξινόμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά οικονομική δραστηριότητα και κατά περιουσιακό στοιχείο (πίνακας 20) και τη διασταυρωμένη ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά οικονομική δραστηριότητα και κατά περιουσιακό στοιχείο (πίνακας 22). Επιπλέον, η ΕΚΤ προτείνει να συμπεριληφθούν η υποχρεωτική παροχή στοιχείων για τα ημιδιαρκή και μη διαρκή αγαθά και για τις υπηρεσίες του πίνακα 1Q, καθώς και η έστω προαιρετική παροχή στοιχείων για τη γη επί της οποίας κείνται κτίρια και κατασκευές στους ισολογισμούς για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του πίνακα 26.

Φρανκφούρτη, 25 Μαρτίου 2022.

Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE

([11]) Κατευθυντήρια γραμμή 014/3/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 25ης Ιουλίου 2013, σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στον τομέα των τριμηνιαίων χρηματοοικονομικών λογαριασμών (ΕΚΤ/2013/24) (ΕΕ L 2 της 7.1.2014, σ. 34).